

13 ΜΑΙ. 2015

Ημ/νία: 13/05/2015

Α. Π.: ΥΠΟΠΑΙΘ/ΤΝΠΚΕ/103686/527

Απάντηση στο έγγραφο: ΥΠΟΠΑΙΘ/ΤΝΠΚΕ/103686/527

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ &
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΤΟΜΕΑ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ**

Ερ. Φ.: 72

Ταχ. Δ/ση: Μπουμπουλίνας 20-22
Ταχ. Κώδ : 106 82
Τηλέφωνο : 2131322-362, 363, 368
Fax : 210-82.01.426
Email : tmnpke@culture.gr

ΠΡΟΣ: Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
ΚΟΙΝ: 1. Βουλευτή κ. Κωνσταντίνο Δαμαβολίτη

Θέμα: Απάντηση στη με αριθμό πρωτοκόλλου 1796/17.4.2015 Ερώτηση με θέμα:
«Μέτρα διάσωσης για τον ξακουστό Λαβύρινθο της Μεσσαράς»

Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτοκόλλου 1796/17.4.2015 Ερώτησης του Βουλευτή κ. Κωνσταντίνου Δαμαβολίτη και σύμφωνα με τα στοιχεία που έθεσαν υπόψη μας οι αρμόδιες Υπηρεσίες μας, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Το τεχνητό σπήλαιο «Λαβύρινθος» βρίσκεται στη Μεσσαρά Ηρακλείου, 30 χιλ. ΒΔ του αρχαιολογικού χώρου της Γόρτυνας. Πρόκειται για ένα υπόγειο συγκρότημα στοών και διαδρόμων, με διαπιστωμένη χρήση ως λατομείο ήδη από τη ρωμαϊκή εποχή. Το συνολικό εμβαδόν του συγκροτήματος είναι περίπου 9.000τμ., ενώ οι διάδρομοι φτάνουν σε μήκος τα 2,5 χιλιόμετρα.

Στη διάρκεια της Κατοχής χρησιμοποιήθηκε ως χώρος αποθήκευσης πυρομαχικών όπλων από τους Γερμανούς, οι οποίοι κατά την υποχώρησή τους το 1945 ανατίναξαν την είσοδο, εγκλωβίζοντας τόνους πυρομαχικών στο εσωτερικό και προκαλώντας τη μερική καταστροφή του μνημείου. Προσπάθειες απομάκρυνσης του πολεμικού υλικού για την αποκατάσταση του μνημείου έγιναν κατά το παρελθόν, χωρίς ωστόσο να έχει επιτευχθεί η πλήρης εκκαθάρισή του. Σύμφωνα με τις γνωμοδοτήσεις των αρμόδιων για το θέμα στρατιωτικών Υπηρεσιών, οι εργασίες εκκαθάρισης χαρακτηρίζονται από επικίνδυνες έως άκρως επικίνδυνες: «οποιαδήποτε εργασία στρατιωτικού προσωπικού εντός του σπηλαιού είναι επικίνδυνη λόγω της στατικής ανεπάρκειάς του και της αλλοίωσης των πυρομαχικών που είναι διάσπαρτα, σφηνωμένα στα τοιχώματα ή καταπλακωμένα». Το 1961 η πρωτοβουλία των κατοίκων της περιοχής να αφαιρέσουν τα πυρομαχικά κατέληξε στην πρόκληση έκρηξης και στο θάνατο τεσσάρων ατόμων.

Ο Λαβύρινθος, ως τεχνητό σπήλαιο, δεν υπάγεται στην αρμοδιότητα της Εφορείας Παλαιοανθρωπολογίας - Σπηλαιολογίας, αφού σύμφωνα με την με αριθμ. 394/2004 γνωμοδότηση του Γραφείου Νομικού Συμβούλου του Υπουργείου Πολιτισμού, τα ανθρωπογενή σπηλαιώδη ορύγματα δεν μπορεί να θεωρηθούν ως σπήλαια. Ωστόσο, επί σειρά ετών, η Εφορεία Παλαιοανθρωπολογίας – Σπηλαιολογίας λόγω του εξειδικευμένου προσωπικού της (γεωλόγοι, βιολόγοι, αρχαιολόγοι με σπηλαιολογική εκπαίδευση) χειριζόταν τις υποθέσεις αποκατάστασης και ανάδειξης του μνημείου και συνεχίζει να συνδράμει το έργο της Εφορείας Αρχαιοτήτων Ηρακλείου, η οποία δεν διαθέτει το ανωτέρω εξειδικευμένο προσωπικό.

Από τις αυτοψίες που διενεργήθηκαν στο Λαβύρινθο προκύπτει ότι το σπήλαιο έχει υποστεί μεγάλες καταπτώσεις από την αστάθεια του πετρώματος λόγω της μορφολογίας του και κυρίως λόγω της ανατίναξης των πυρομαχικών από τους Γερμανούς. Κατά την τελευταία αυτοψία της Υπηρεσίας διαπιστώθηκαν νέες κατακρημνίσεις και εντοπίστηκαν πυρομαχικά διάσπαρτα, σε στοίβες ή και θαμμένα κάτω από υλικά κατακρημνίσεων. Ως εκ τούτου, οποιαδήποτε επιστημονική έρευνα εντός αυτού προϋποθέτει τόσο την

απομάκρυνση των πυρομαχικών, όσο και την εκπόνηση σειράς μελετών για τη στατικότητα του μνημείου.

Στο αίτημα αξιοποίησης του σπηλαίου που έχει τεθεί επανειλημμένα, τόσο η ΕΦΑ Ηρακλείου όσο και η Εφορεία Παλαιοανθρωπολογίας – Σπηλαιολογίας έχουν επαναλάβει ότι οποιαδήποτε προσπάθεια αξιοποίησης του σπηλαίου δεν είναι εφικτή, λόγω της στατικής ανεπάρκειας αλλά και της αδυναμίας απομάκρυνσης των πυρομαχικών από το εσωτερικό του. Σημειώνεται τέλος ότι σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί ανασκαφική έρευνα ή έστω αυτοψία. Η είσοδος στο εσωτερικό του σπηλαίου απαγορεύεται ακόμα και σε εξειδικευμένους σπηλαιολόγους καθώς υπάρχει σοβαρός κίνδυνος ατυχήματος, ενώ έχει ζητηθεί από την Τοπική Αυτοδιοίκηση η σφράγιση των εισόδων του σπηλαίου, προκειμένου να αποφευχθούν ατυχήματα από την ανεξέλεγκτη είσοδο επισκεπτών εντός αυτού.

Ο Αναπληρωτής Υπουργός
Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων
ΝΙΚΟΣ ΞΥΔΑΚΗΣ

Εσωτερική Διανομή:

1. Υ.ΠΟ.ΠΑΙ.Θ –
Τμήμα Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τομέα Παιδείας και Θρησκευμάτων
2. ΔΙΠΚΑ
3. ΕΦΑ Ηρακλείου
4. Εφορεία Παλαιοανθρωπολογίας - Σπηλαιολογίας

